

fot. Unibud

PACE W RUCH!

Nie tylko pace, ale również agregaty tynkarskie, bowiem w większości przypadków i one mogą służyć jako narzędzie do wykonania elewacji z tynku – wciąż najpopularniejszej wśród metod wykańczania ścian zewnętrznych budynku.

Cezary Jankowski

Tynki zewnętrzne, mimo coraz bogatszej oferty innych materiałów elewacyjnych, są nieodmiennie od lat ulubionym przez budujących sposobem na wykończenie elewacji. Popularność zawdzięcza dużą **dowolności w zakresie**

doboru kolorystyki, fakturowania powierzchni a nawet **kształtowania elementów ozdobnych**: gzymsów, boniowania czy ornamentów wokół okien **1**. Można nimi pokrywać zarówno powierzchnie płaskie, jak i krzywoliniowe – łuki, kolumny, wykusze.

Wprawdzie budując dom zwykle – co zrozumiałe – wielką wagę przywiązujemy do jego estetycznego, reprezentacyjnego wyglądu, nie zapominajmy jednak o tym, że tynki zewnętrzne oprócz **funkcji dekoracyjnej** pełnią również ważną **rolę ochronną** dla konstrukcji budynku. Jako wierzchnia powłoka ścian, mają za zadanie nie tylko zabezpieczać je przed działaniem wilgoci, mrozu, skoków temperatury czy silnego nasłonecznienia, ale również – przed szkodliwym wpływem zawartych w powietrzu i wodzie deszczowej substancji oraz związków chemicznych.

Szczegółowo opracowywane i testowane w laboratoriach producentów receptury suchych mieszanek oraz gotowych mas tynkarskich jak też nowoczesne me-

tody ich wytwarzania sprawiają, że stosunkowo łatwo dobrać dziś produkt odpowiedni do każdego podłoża i wszelkich warunków eksploatacyjnych.

Tynki tradycyjne

Są to cementowo-wapienne tynki mineralne, przygotowywane ze składników mieszanych bezpośrednio na budowie lub z gotowych, fabrycznie skomponowa-

1 Z pomocą tynków można ukształtować wiele ozdobnych elementów na elewacji (fot. APPAiU B.J. Ferdzynowie)

nych, suchych mieszanek. Nakłada się je na **mury ścian jednowarstwowych** z betonu komórkowego, ceramiki poryzowanej oraz bloczków keramzytowych. Pokrywa się nimi również ściany trójwarstwowe, w których warstwy licowej nie wykonano jako elewacji „na gotowo” – np. z cegieł lub pustaków ceramicznych czy bloczków silikatowych.

Tynk tradycyjny dobrze chroni ścianę przed działaniem czynników atmosferycznych, a jego **znaczna grubość** (średnio 15-20 mm) i **ciężar** poprawiają izolacyjność akustyczną ścian wzniesionych z materiałów lekkich. Jego wykonanie jest pracochłonne **2**, a końcowy efekt

2 Tynkowanie wymaga doświadczenia; niech zajmują się tym wykwalifikowane firmy (fot. Alpol Gips)

w dużej mierze zależy od wprawy tynkacza. Roboty tynkarskie mocno zanieczyszczają otoczenie; duże – i przy wymaganej technice narzucania masy tynkarskiej, nieuniknione – są również straty zaprawy. Jej zużycie wymaga przygotowania 17-25 litrów (30-45 kg suchych składników) na 1 m² tynkowanej ściany.

Tradycyjna powłoka tynkarska składa się najczęściej z trzech warstw: **obrzutki, narzutu i gładzi 3** lub **warstwy fakturującej**. Zadaniem obrutki jest zapewnienie dobrej przyczepności tynku do podłoża. Wykonuje się ją z rzadkiej zaprawy cementowej z dodatkiem wapna lub emulsji kontaktowej. Narzut stanowi główną warstwę wyrównującą; od precyzji jego położenia zależy wygląd otynkowanej elewacji, będzie on bowiem podłożem dla cieńszej warstwy wykończeniowej. Zewnętrzną warstwę dekoracyjną wykonuje się z samodzielnie przygotowanej zaprawy lub z gotowych mieszanek tynkarskich – nadaje ona ścianie fakturę i ostateczny odcień.

Przygotowanie podłoża

Przed tynkowaniem surową ścianę należy dokładnie odkurzyć szczotką o ostrym włosiu, a jeszcze lepiej – zmyć wodą pod wysokim ciśnieniem (z agre-

gatu – myjki ciśnieniowej). Większe ubytki – wykruszone cegły, bruzdy po instalacjach – trzeba wypełnić uniwersalną zaprawą wyrównującą **4**. Najlepiej jeśli ściany z gładkich elementów drobnowymiarowych (cegieł i bloczków silikatowych, cegły pełnej) zostały wymu-

3 Taki tynk elewacyjny umożliwia uzyskanie idealnie gładkiej powierzchni (fot. Cedat)

4 Podłoże pod tynk musi być równe; ubytki wypełniamy zaprawą wyrównującą (fot. Frans-Pol)

>> Jakie cechy powinny charakteryzować otynkowaną elewację

Trwałość pokrycia – oznacza ona odporność na wpływ czynników atmosferycznych, które mogą powodować kruszenie i pylenie powierzchni tynku, powstawanie pęknięć i rys, odpajanie od podłoża oraz blaknięcie barw. Wierzchnia warstwa ściany narażona jest na bardzo duże zmiany temperatury (sięgające w ciągu roku nawet 80°C), zawilgocenie opadami, działanie promieniowania UV oraz szkodliwych substancji zawartych w powietrzu.

Trwałość powłoki tynkarskiej powinna być zbliżona do trwałości konstrukcji całego domu, która w przypadku budynków murowanych wynosi 80-100 lat; nie unikniemy jednak w tym czasie okresowych zabiegów konserwacyjnych.

O trwałości tynku decyduje przede wszystkim jakość użytych do jego produkcji komponentów, właściwy dobór do rodzaju podłoża i warunków otoczenia oraz przestrzeganie technologii wykonania. Istotne znaczenie ma również bieżąca konserwacja elementów budynku, których uszkodzenia powodują niszcze-

nie tynków – zwłaszcza rynien oraz rur spustowych, a także izolacji balkonów i tarasów.

Odporność na zabrudzenie, czyli cecha decydująca o częstotliwości koniecznego mycia i odnawiania elewacji. By zabiegi konserwacyjne oraz prace remontowe móc ograniczyć do niezbędnego minimum, jak najdłużej ciesząc się estetycznym wyglądem elewacji, należy dostosować rodzaj i fakturę tynku do intensywności zapylenia okolicy. Wysokie będzie panowało w sąsiedztwie dróg o dużym nasileniu ruchu (ale również i szutrowych dróg lokalnych) oraz zakładów przemysłowych. W takich rejonach lepiej zrezygnować z tynków głęboko fakturowanych, gdyż zanieczyszczenia będą gromadzić się w zagłębieniach ich powierzchni, skąd trudno je będzie usunąć. Zewnętrzna warstwa tynku powinna umożliwiać częste zmywanie – najlepiej za pomocą agregatu wysokociśnieniowego. Powłokę taką tworzą tynki z dodatkiem polimerów (np. akrylowe, silikonowe) lub farby elewacyjne na bazie tych tworzyw.

Paroprzepuszczalność – określa ona zdolność tynku do uwalniania pary wodnej przenika-

jącej przez ściany domu. Warto przy tym pamiętać, że o paroprzepuszczalności tynku decydują właściwości wszystkich jego warstw, a więc również farb elewacyjnych – pokrycie np. tynku mineralnego farbą akrylową znacznie zmniejszy paroprzepuszczalność całej elewacji.

Wysoka paroprzepuszczalność tynku jest wymagana wówczas, gdy pokrywamy nim ściany o dużej nasiąkliwości (głównie z betonu komórkowego), a także gdy jako ocieplenie wykorzystujemy wełnę mineralną.

Miarą paroprzepuszczalności jest współczynnik μ ; jego wartość dla materiałów tynkarskich wynosi od 15 do 150.

Faktura i kolorystyka decydują przede wszystkim o wyglądzie elewacji. Przy ich wyborze należy jednak brać pod uwagę trwałość barw – w ciemnych tynkach pigmenty łatwiej blakną, a ich powierzchnia silniej się nagrzewa, co może być przyczyną powstawania rys. Zarówno przy wyborze faktury, jak i koloru tynku miejmy też na uwadze podatność wykonanej z niego powłoki na zabrudzenie.

rowane na puste spoiny, co umożliwi lepsze zakotwienie zaprawy w podłożu. Jeśli jednak spoiny są pełne, należy wyskrobać je na głębokość ok. 1 cm. Tej pracochłonnej czynności możemy uniknąć, dodając do pierwszej warstwy tynku (obrzutki) emulsję kontaktową. Podłoże przed tynkowaniem może wymagać nawilżenia rozproszonym strumieniem wody (np. z węża ogrodowego); zapobiegnie to zbyt szybkiemu odciąganiu wody z zaprawy.

Do pracy przystępujemy po zasłonięciu i dokładnym oklejeniu okien folią oraz po zdemontowaniu rur spustowych odwodnienia.

Uwaga! Przyłącze elektryczne, dochodzące do stojaka ściennego i prowadzone niez izolowanymi przewodami, musi zostać **zabezpieczone** przed dotknięciem przez robotników lub na czas prowadzonych robót **odłączone od sieci**.

Jak zrobić dobry tynk na budowie

Do przygotowania zaprawy tynkarskiej na budowie najlepiej nadaje się przesiany **piasek rzeczny bądź płukany**

i frakcjonowany, pochodzący z wytwórni kruszywa. Nie może on być zanieczyszczony – np. ziemią, gliną, resztkami roślinnymi czy muszlami. Średnica największych jego ziaren nie może przekraczać 2 mm, a główny (ponad 80%) udział powinna mieć w nim frakcja o wielkości ziaren 0,25-1 mm. Prostym sposobem sprawdzenia jakości piasku pod kątem zawartości pyłu jest wysypanie jego łyżki do szklanki wody. Po dwu- lub trzykrotnym zlaniu osadu i kolejnym napełnieniu woda w szklance powinna stać się przezroczysta.

Do wykonania zaprawy należy używać **cementów portlandzkich** z dodatkami, o normalnym czasie wiązania (bez literki R na końcu oznaczenia). Dodawane do zaprawy wapno może być suchogazzone (hydratyzowane) **5** lub mieć postać ciasta wapiennego o barwie białej lub lekko kremowej, bez wyczuwalnych przy rozruci w rękę grudek. Wapno suchogazzone na dzień przed przygotowaniem zaprawy warto wymieszać z wodą. Do obrutki zamiast piasku możemy dodać zwiększającą przyczepność emulsję kontaktową.

5 Do zaprawy cementowo-wapiennej wykonywanej na budowie możemy dodać wapno suchogazzone (fot. Lhoist Polska)

Dozowanie składników najwygodniej odnosić do 1 worka cementu, dodając piasek i wapno w zalecanych proporcjach objętościowych.

Skład zapraw tynkarskich na 50-kilogramowy worek cementu (objętościowo):
obrzutka – piasek (100 l) + ciasto wapienne (25 l) lub piasek (100 l) + emulsja kontaktowa (6 l);
narzut – piasek (250 l) + ciasto wapienne (40 l) lub piasek (250 l) + wapno hydratyzowane (25 l).

Tynkowanie

Pierwszą warstwę tynku stanowi **obrzutka** z rzadkiej zaprawy o grubości 2-4 mm. Narzuca się ją kielnią bądź czerpakiem, zaczynając od góry ściany. Do nakładania głównej warstwy – **narzutu** – można przystąpić po stwardnieniu obrutki – z reguły po kilku godzinach.

Zwykle tynkarze przy wykonywaniu tynków zewnętrznych nie wyznaczają płaszczyzny ściany, nakładając narzut „na oko”. Wprawdzie wierzchnia, fakturowana warstwa tynku (jeśli na taką się zdecydowaliśmy) zamaskuje mniejsze nierówności podłoża, jednak w ostrym słońcu nie pomoże nawet głęboka faktura – uwidacznia ono bezlitośnie wszelkie niedokładności. Dlatego lepiej wykonać **tynk wyrównywany** na pasach kierunkowych lub listwach tynkarskich. **Pasy kierunkowe** to odcinki zaprawy narzuconej w rozstawie ok. 1,5 m, które po stwardnieniu posłużą jako „prowadnice” dla łaty wyrównującej powierzchnię narzutu. Łatwiej i szybciej przebiega praca z wykorzystaniem **listew tynkarskich** – są to profilowane listwy z cienkiej blachy, które mocuje się do ściany plackami zaprawy szybko wiążącej, ustalając z ich pomocą lico tynku.

Po nałożeniu warstwy obrzutu prowadzi się po nich łatę wyrównującą, która

>> Faktury, wzory, kolory...

Wybór możliwości w tym zakresie jest ogromny. Do najczęściej stosowanych należy **faktura tzw. baranka** i **zacierana na gładko**. W ostatnich latach pokaźne grono zwolenników zdobyła sobie także **faktura kornikowa**, którą uzyskuje się stosując tynk strukturalny zawierający kruszywo o określonej granulacji; w podobny sposób można otrzymać **fakturę rustykalną**. Coraz częściej wykonuje się również **faktury ozdobne** – metodą odciskania lub wałkowania wzornikiem w niecałkowicie związanej zaprawie tynkarskiej.

Do wykonywania **ozdobnych fragmentów elewacji** – cokołów, gzymsów, wykuszy – stosuje się technologie ciągnięte za pomocą szablonu oraz techniki kamieniarskie z użyciem dłut i młotków pneumatycznych. **Barwę tynku** uzyskuje się przez dodanie do masy tynkarskiej odpowiednich barwników (pigmentów), barwnych kruszyw lub malowanie farbami elewacyjnymi. Należy pamiętać, że tynki mineralne dają się trwale barwić w masie jedynie na kolory pastelowe.

fot. Unibud

Faktura tynku zależy od jego składu i narzędzia użytego do fakturowania (fot. Jafep Polska)

Kolory jak z tęczy (fot. Baumit)

6 Im równiej wykonany będzie obrzut, tym lepszy ostateczny efekt estetyczny (fot. Torggler Ekor)

ściąga nadmiar zaprawy 6. Wszelkie ubytki i zagłębienia powinny być natychmiast uzupełniane.

Przed całkowitym stwardnieniem zaprawy wstępnie wyrównaną powierzchnię zaciera się styropianową packą, skrapiając jednocześnie ścianę wodą. Kolejne kroki zależą od tego, jak zamierzamy wykończyć tynk. **Wykończenie na gładko** – tradycyjną gładzią – lub masą narzucaną miotłą czy maszynką (co daje fakturę nakrapianą) wykonuje się następnego dnia po zatarciu tynku. Podobnie – przed całkowitym stwardnieniem narzutu – robi się fantazyjne **faktury** nakładane kielnią, wałkiem czy tzw. **tynki drapane**. Wykańczające **tynki cienkowarstwowe** nakłada się natomiast dopiero po całkowitym stwardnieniu podkładu – po 10-14 dniach.

Tynki cienkowarstwowe

Są to fabrycznie przygotowane mieszanki tynkarskie, zawierające spoiwo cementowe lub polimerowe, wypełniacze oraz barwniki. W odróżnieniu od tynków tradycyjnych nakładane są znacznie **cieńszą warstwą** (2-6 mm), techniką naciągania pacą na podłoże. Stosowane są najczęściej przy **ocieplaniu budynków metodą lek-**

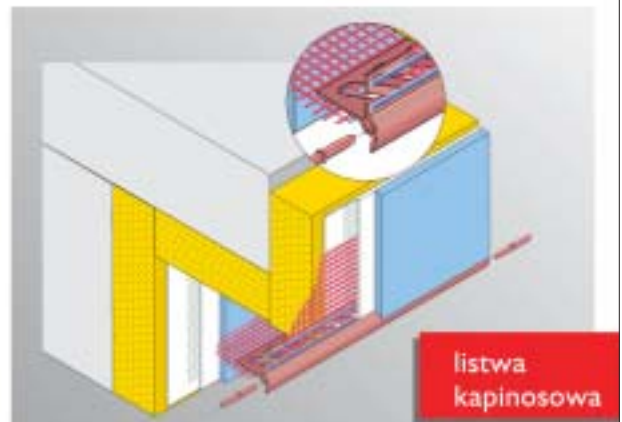

7 Wykonując elewację metodą lekką moką siatkę zbrojącą, przytrzymującą ocieplenie, zatapiamy w warstwie zaprawy klejowej (fot. Rockwool)

DOŚWIADCZENIE > JAKOŚĆ > GWARANCJA

NIEZAWODNE POŁĄCZENIE

systemy do budownictwa

listwa
kapinosowa

listwy
apu

SYSTEMY DOCIEPLEŃ

- listwy cokołowe, narożnikowe, tynkowe, do dociepleń, do ochrony naroży
- podkładki dystansowe
- łączniki
- siatka
- profile tynkowe do tynków wewnętrznych i zewnętrznych
- profile do zabudowy suchej

HPI Polska

HPI Polska Sp. z o.o.
02-421 Warszawa
ul. Ks. Chrościckiego 74

tel. +48 22 8630377/78 - sprzedaż
tel. +48 22 8634035 - dział handlowy
fax +48 22 8634024

REKLAMA

» Rodzaje tynków cienkowarstwowych

Tynki mineralne – produkowane na bazie cementu z dodatkiem polimerów poprawiających przyczepność i elastyczność, są najtańszym materiałem tynkarskim. Cechuje je bardzo dobra paroprzepuszczalność, ale wykonane przy ich użyciu powierzchnie dość łatwo ulegają zabrudzeniu; znikoma jest również ich odporność na zawarte w powietrzu agresywne zanieczyszczenia. Ze względu na silnie alkaliczny odczyn zaprawy, szkodliwy dla wielu barwników, możliwość barwienia tynków mineralnych jest ograniczona.

Tynki te dostarczane są w postaci suchej mieszanki, gotowej do użycia po zarobieniu wodą. Czas ich użycia od momentu przygotowania masy wynosi 1-2 godziny.

Tynki mineralne mogą być białe (najtańsze), przeznaczone do malowania dowolnymi farbami, lub barwne – w kilkunastu kolorach z gamy pastelowej. Przy zakupie tynków barwnych warto zwrócić uwagę na numery serii wyrobów – pochodzące z różnych serii mogą nieznacznie różnić się odcieniem, co może być widoczne na elewacji.

Tynki akrylowe – chętnie stosowane ze względu na bardzo szeroką gamę dostępnych kolorów i dużą odporność na wpływ czynników atmosferycznych, produkowane są na bazie żywic akrylowych, niekiedy z dodatkiem innych polimerów. Dostarczane są najczęściej w postaci płynnej, barwionej na dowolny kolor; zapewnią to możliwość wyboru i zamówienia barwy odpowiedniej do każdej elewacji. Mankamentem tynków akrylowych jest ich niska paroprzepuszczalność, dlatego należy je nakładać na ściany wysuszone.

Tynki te łatwo utrzymać w czystości; zabrudzone powierzchnie można zmywać wodą pod ciśnieniem. Do renowacji powłok należy używać farb akrylowych.

Tynki silikonowe charakteryzuje bardzo duża elastyczność, wysoka paroprzepuszczalność, odporność na zabrudzenie (własności hydrofobowe) oraz na agresywne oddziaływanie środowiska. Wykonane z ich użyciem elewacje nie blakną – kolor przez wiele lat zachowuje intensywną pierwotną barwę. Do ich odnawiania nadają się tylko farby silikonowe, gdyż jedynie one gwarantują wystarczającą przyczepność do silikonowego podłoża.

Tynki te sprzedawane są w plastikowych pojemnikach; ich kolor można wybrać z pełnej palety barw.

Tynki silikatowe (krzemianowe) – ich własności użytkowe są zbliżone do cech tynków silikonowych. Różni je mniejsza elastyczność, są natomiast znacznie tańsze. Produkowane są na bazie potasowego szkła wodnego z dodatkiem plastyfikatorów. Z uwagi na ich agresywne oddziaływanie na pewne materiały (np. szkło, kamień, płytki ceramiczne), wykonane z nich elementy należy chronić przed zachlapaniem zaprawą.

Składniki tynków silikatowych wchodzić z kruszywem zawartym w podłożu w reakcję chemiczną, co zapewnia ich bardzo dobrą przyczepność. Do ich renowacji należy stosować wyłącznie farby silikatowe. Dostępne są w postaci gotowej do użycia masy, głównie w kolorach pastelowych.

fol. Bolix

fol. Śnieżka

fol. Bolix

ką moką – wówczas pokrywa się nimi wzmocnioną siatką warstwę podkładową **7**, osłaniającą zamocowany materiał ociepleniowy (styropian lub wełnę mineralną). Mogą być również nakładane na **surowe ściany o dużej równości i gładkości** – wzniesione np. z bloczków betonu komórkowego lub silikatowych – a także jako **warstwa wykańczająca**, nakładana na tradycyjnie wykonany podkład tynkarski (ten ostatni przypadek omówiliśmy w części artykułu poświęconej tynkom tradycyjnym). W porównaniu do tynków tradycyjnych są znacznie elastyczniejsze (co zmniejsza prawdopodobieństwo pęknięcia), cechuje je także lepsza przyczepność do podłoża i większa odporność na zabrudzenie.

O paroprzepuszczalności tynku cienkowarstwowego, trwałości jego barwy i odporności na szkodliwe substancje zawarte w powietrzu decyduje rodzaj użytego do jego produkcji **spoiwa**. Faktura uzyskiwanej powierzchni zależy natomiast od wielkości ziaren zawartego w nim **kruszywa**. Zaprawa do tynków gładkich zawiera ziarna o wymiarach poniżej 1 mm, natomiast w celu uzyskania powierzchni fakturowanej używa się tynków z ziarnem wielkości 2-4 mm.

Tynki cienkowarstwowe dostępne są w postaci suchych mieszanek (głównie tynki mineralne) lub gotowej do użycia masy, pakowanej w pojemniki. Przeciętne zużycie materiału wynosi 3-6 kg/m², w zależności od wymaganej grubości i rodzaju faktury.

Przygotowanie podłoża i zaprawy

Przygotowanie ściany pod tynk cienkowarstwowy wymaga zawsze **wyrównania podłoża i nałożenia warstwy podkładowej**. W systemach ocieplenia metodą lekką **moką** podłożem to stanowi warstwa zaprawy klejowej zbrojona siatką

8 Oczyszczony surowy mur warto po zagruntowaniu pokryć cienką warstwą zaprawy klejowej (fol. Magbud)

Gdzie jaki tynk

Rodzaj tynku	Podłoże
tynki mineralne	na tradycyjnych podkładach tynkarskich, przy wykańczaniu ocieplenia z użyciem wełny mineralnej, w rejonach o niewielkim zanieczyszczeniu powietrza
tynki akrylowe	przy pokrywaniu surowych ścian, w systemach ocieplania z użyciem styropianu, gdy zależy nam na nadaniu elewacji intensywnego odcienia
tynki silikonowe i krzemianowe	w rejonach o dużym zanieczyszczeniu powietrza oraz na ścianach, które wymagają zachowania dobrej paroprzepuszczalności

z włókna szklanego. Warstwa ta musi być równa (bez przebijających przez nią włókien zbrojenia) i dostatecznie utwardzona, co następuje zwykle po 2-3 dniach od jej nałożenia. Tynk może być również nakładany na tradycyjny podkład tynkarski o równej i zatartej na ostro powierzchni; w takim przypadku do tynkowania można przystąpić po upływie ok. dwóch tygodni od nałożenia podkładu. **Tynkowanie surowej ściany** wymaga dokładnego jej odkurzenia lub spłukania wodą pod ciśnieniem. Wszelkie wystające fragmenty powierzchni należy skuć lub zeszlifować, a zagłębienia wypełnić zaprawą wyrównującą. Tak przygotowane podłoże warto zagruntować emulcją gruntującą, a następnie pokryć cienką warstwą zaprawy klejowej, używanej w systemach ocieplenia 8 (zabiegi te są konieczne w przypadku ścian wzniesionych z betonu komórkowego).

Kolejnym etapem prac jest pokrycie ściany **emulcją podkładową**, której zadaniem jest zapewnienie dobrej przyczepności tynku do podłoża, a także zapobieganie powstawaniu na elewacji plam w wyniku przenikania związków chemicznych z głębszych warstw przegrody. Emulcję należy zabarwić na kolor zbliżony do barwy tynku, co uchroni przed prześwitywaniem podkładu; łatwo o to zwłaszcza w zagłębieniach tynku fakturowanego. Rodzaj emulsji podkładowej musi być dostosowany do rodzaju tynku – tu należy się kierować zaleceniami jego producenta.

Nakładanie tynków cienkowarstwowych wymaga **sprawnej organizacji pracy** i **unikania przerw przy tynkowaniu jednolitej płaszczyzny**. Zaprawy dostarczane w postaci suchej mieszanki rozrabia się z wodą za pomocą wolnoobrotowych mieszadeł 9, zwracając przy tym uwagę na jednorodność konsystencji i barwy. Należy

9 Zaprawę przygotowujemy z pomocą mieszadła wolnoobrotowego (fot. Henkel Polska)

➤ W jakiej aurze i na jakim etapie

Niezależnie od tego, czy planujemy wykonanie tynków tradycyjnych, czy też cienkowarstwowych, **optymalne warunki do tynkowania** występują przy bezwietrznej pogodzie, umiarkowanym zachmurzeniu i temperaturze powietrza od 15 do 20°C. Należy też pamiętać, że tynkowana elewacja nie powinna być narażona na zawilgocenie pochodzące z wnętrza budynku. Prace najlepiej rozpocząć po upływie pewnego czasu od ukończenia wszystkich robót mokrych wewnątrz – wylania szlicht i otynkowania ścian. Kilka miesięcy powinno również upłynąć od wykonania pokrycia dachu; przez ten czas budynek zdąży osiąść i ściany przestaną „pracować”.

Tynków **nie wolno nakładać**, gdy temperatura spadnie poniżej 5°C, a także podczas opadów deszczu, silnego wiatru oraz intensywnego nasłonecznienia połączonego z wysoką temperaturą powietrza.

uniknąć całkowitego opróżnienia pojemnika, w którym miesza się zaprawę, gdyż na jego dnie może pozostać więcej kruszywa i pigmentu. Zaprawy w postaci płynnej wystarczy dokładnie wymieszać, do uzyskania ich jednolitej konsystencji.

Nakładanie tynku

Tynk **nakładamy przy pomocy pacy** ze stali nierdzewnej 10, równą warstwą począwszy od góry elewacji. Po wstępnym stwardnieniu powierzchnię poddaje się **fakturowaniu** metodą zacierania plastikowymi packami, wałkiem strukturalnym 11 bądź pędzlem. Istotne jest przy tym, by pracę na jednej ścianie wykonywał **ten sam tynkarz**; na powierzchniach wykańczanych „różną ręką” mogą być widoczne różnice w wyglądzie faktury, wynikające z indywidualnych manier i przyzwyczajzeń wykonawcy.

Jeżeli w trakcie tynkowania jednolitej powierzchni zachodzi konieczność przerwania pracy przed jej ukończeniem, a także – jeśli wykorzystujemy na elewacji więcej niż jeden kolor 12, do podłoża na granicy tynku należy przykleić a następnie zatynkować taśmę malarską. Przed wznowieniem robót odrywa się ją, a otynkowaną wcześniej powierzchnię zasłania paskiem taśmy ochronnej.

Przez jeden dzień świeżą powierzchnię tynku trzeba **chronić** przed bezpośrednimi opadami, silnym wiatrem i intensywnym promieniowaniem słonecznym. ■

Dane teleadresowe producentów oraz przykładowe ceny podajemy na str. 60.

10 Jednym z narzędzi do nakładania tynków cienkowarstwowych jest paca (fot. Baumit)

11 Z pomocą wałka uzyskamy ciekawą fakturę (fot. Henkel Polska)

12 Bogata paleta barw pozwala łączyć ze sobą kilka kolorów tynku (fot. Thermodom)

